

פרק ז: עמק עכור

Chapter 7: Going Up to Ha'Ai -and Going Down

וַיַּמְעֲלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַל בַּחֲרֹם וַיִּקַּח עִכְנָן בֶּן פְּרָמִי בֶן זַבְדִּי בֶן זֶרַח לְמִטָּה יְהוּדָה מִן הַחֲרֹם וַיַּחַר אָף ה' בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אֲנָשִׁים מִירֵחוֹ הָעִי אֲשֶׁר עִם בֵּית אֹזָן מִקֹּדֶם לְבֵית אֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר עֲלוּ וְרַגְלוּ אֶת הָאָרֶץ וַיַּעֲלוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּרְגְּלוּ אֶת הָעִי: וַיָּשֻׁבוּ אֶל יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵל יַעַל כָּל הָעָם בְּאַלְפִים אִישׁ אוֹ בְּשִׁלְשֵׁת אַלְפִים אִישׁ יַעֲלוּ וַיְכּוּ אֶת הָעִי אֶל הַיָּגֵעַ שָׁמָּה אֶת כָּל הָעָם כִּי מַעֲט הָמָּה: וַיַּעֲלוּ מִן הָעָם שָׁמָּה בְּשִׁלְשֵׁת אַלְפִים אִישׁ וַיִּנָּסוּ לִפְנֵי אֲנָשֵׁי הָעִי: וַיָּכּוּ מֵהֶם אֲנָשֵׁי הָעִי בְּשִׁלְשֵׁים וּשְׁשָׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי הַשִּׁעָר עַד הַשְּׂבָרִים וַיָּכּוּם בַּמִּזְרָד וַיָּכּוּם לִבְבֵּי הָעָם וַיְהִי לָמָּה: וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שִׁמְלָתוֹ וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו אֲרֻצָּה לִפְנֵי אֲרוֹן ה' עַד הָעֶרֶב הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֶפְרַיִם עַל רֹאשָׁם: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲהֵא אֲדָנִי ה' לָמָּה הִעֲבַרְתָּ הָעֶבֶר אֶת הָעָם הַזֶּה אֶת הַיַּרְדֵּן לְתֵת אֶתְנֹו בְּיַד הָאֲמֹרִי לְהַאֲבִידֵנוּ וְלוֹ הוֹאֲלָנוּ וְנָשָׁב בַּעֲבַר הַיַּרְדֵּן: כִּי אֲדָנִי מָה אֹמַר אַחֲרֵי אֲשֶׁר הִפְךָ יִשְׂרָאֵל עֶרְף לִפְנֵי אֵיבָיו: וַיִּשְׁמְעוּ הַכְּנַעֲנִי וְכָל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וַיִּנָּסוּ וַיָּבִיאוּ אֶת הַיָּרְדֵּן וְהַכְּרִיתוּ אֶת שִׁמְנוֹ מִן הָאָרֶץ וּמָה תַעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל: וַיֹּאמֶר ה' אֶל יְהוֹשֻׁעַ קֵם לְךָ לָמָּה זֶה אַתָּה נִפֹּל עַל פָּנֶיךָ: חָטָא יִשְׂרָאֵל וְגַם עָבְדוּ אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָם וְגַם לָקְחוּ מִן הַחֲרֹם וְגַם גָּנְבוּ וְגַם כִּחְשׁוּ וְגַם שָׁמוּ בְּכָלֵיהֶם: וְלֹא יָכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לָקוּם לִפְנֵי אֵיבֵיהֶם עֶרְף יִפְנוּ לִפְנֵי אֵיבֵיהֶם כִּי הָיוּ לַחֲרֹם לֹא אוֹסִיף לִהְיוֹת עִמָּכֶם אִם לֹא תִשְׁמִידוּ הַחֲרֹם מִקִּרְבְּכֶם: קֵם קֹדֶשׁ אֶת הָעָם וְאִמְרַתְּ הַתְּקַדְּשׁוּ לְמַחֵר כִּי כֹה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל חֲרֹם בְּקִרְבְּךָ יִשְׂרָאֵל לֹא תוּכַל לָקוּם לִפְנֵי אֵיבֶיךָ עַד הִסְדִּיקֶם הַחֲרֹם מִקִּרְבְּכֶם: וְנִקְרַבְתֶּם בְּבִקְרָה לְשִׁבְטֵיכֶם וְהָיָה הַשִּׁבְטִי אֲשֶׁר יִלְכְּדֵנוּ ה' יִקְרַב לְמִשְׁפַּחַתוֹ וְהַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יִלְכְּדֵנָה ה' תִּקְרַב לְבָתֵּיהֶם וְהָיָה אֲשֶׁר יִלְכְּדֵנוּ ה' יִקְרַב לְגִבְרֵיהֶם: וְהָיָה הַנִּלְכָּד בַּחֲרֹם יִשְׁרָף בְּאֵשׁ אֹתוֹ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לוֹ כִּי עָבַד אֶת בְּרִית ה' וְכִי עָשָׂה נְבִלָה בְּיִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁבַּם יְהוֹשֻׁעַ בְּבִקְרָה אֶת יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְטָיו וַיִּלְכְּדוּ שִׁבְטֵי יְהוּדָה: וַיִּקְרַב אֶת מִשְׁפַּחַת יְהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת מִשְׁפַּחַת הַזְרֻחִי וַיִּקְרַב אֶת מִשְׁפַּחַת הַזְרֻחִי לְגִבְרֵיהֶם וַיִּלְכְּדוּ זַבְדִּי: וַיִּקְרַב אֶת בֵּיתוֹ לְגִבְרֵיהֶם וַיִּלְכְּדוּ עִכְנָן בֶּן פְּרָמִי בֶן זַבְדִּי בֶן זֶרַח לְמִטָּה יְהוּדָה: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֵל עִכְנָן בְּנֵי שֵׁם נָא כְבוֹד לַה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵן לוֹ תוֹדָה וְהִגַּד נָא לִי מָה עָשִׂיתָ אֵל תִּכְחַד מִמֶּנִּי: וַיַּעַן עִכְנָן אֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֲמֵנָה אֲנֹכִי חָטָאתִי לַה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְכֹזָאת וְכֹזָאת עָשִׂיתִי: וְאִרְאֶה בְּשִׁלָּל אֲדָרַת שְׁנַעַר אַחַת טוֹבָה וּמֵאֲתֵים שְׁקָלִים כֶּסֶף וּלְשׁוֹן זָהָב אֶחָד חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים מִשְׁקָלוֹ וְאַחַמָּדִם וְאַקָּחִים וְהִנֵּם טְמוּנִים בָּאָרֶץ בְּתוֹךְ הָאֲהָלִי וְהַכֶּסֶף תַּחְתֵּיהָ: וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ מַלְאָכִים וַיִּרְצוּ הָאֲהָלָה וְהִנֵּה טְמוּנָה בָּאֲהָלוֹ וְהַכֶּסֶף תַּחְתֵּיהָ: וַיִּקְחוּם מִתּוֹךְ הָאֲהָל וַיָּבִיאוּם אֶל יְהוֹשֻׁעַ וְאֵל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְקֻם לִפְנֵי ה': וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת עִכְנָן בֶּן זֶרַח וְאֶת הַכֶּסֶף וְאֶת הָאֲדָרַת וְאֶת לְשׁוֹן הַזָּהָב וְאֶת בָּנָיו וְאֶת בְּנֵיתוֹ וְאֶת שׁוֹרוֹ וְאֶת חֲמֹרוֹ וְאֶת צֹאֲנוֹ וְאֶת אֲהָלוֹ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ וַיַּעֲלוּ אֹתָם עִמָּךְ עָכוֹר: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ מָה עָכַרְתֶּנוּ יַעֲבֹרְךָ ה' בְּיוֹם הַזֶּה וַיִּרְגְּמוּ אוֹתוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל אֲבָן וַיִּשְׁדְּפוּ אוֹתָם בְּאֵשׁ וַיִּסְקְלוּ אוֹתָם בְּאֲבָנִים: וַיִּקְיְמוּ עָלָיו גֹּל אֲבָנִים גָּדוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשֶׁב ה' מִחֲרוֹן אָפוֹ עַל בֶּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עִמָּךְ עָכוֹר עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

But the Children of Israel committed a trespass concerning the devoted thing. For Achan, the son of Carmi, the son of Zabdi, the son of Zerah, of the tribe of Judah, took of the devoted thing; and the anger of Hashem was kindled against the Children of Israel. And Joshua sent men from Jericho to Ai, which is beside Beth-Aven, on the east side of Beth-el, and spoke to them, saying, "Go up and spy out the land." And the men went up and spied out Ai. And they returned to Joshua and said to him, "Let not all the people go up; but let about two or three thousand men go up and smite Ai. Do not make all the people toil there for they are but few." So about three thousand men of the people went up there, and they fled before the men of Ai. And the men of Ai smote from them about thirty six men; and they chased them from before the gate even to Shebarim, and smote them at the descent. The hearts of the people melted and became as water. And Joshua rent his clothes and fell to the earth upon his face before the ark of Hashem until the evening, he and the elders of Israel; and they put dust upon their heads. And Joshua said, "Alas, Hashem, God, why have You at all brought this people over the Jordan to deliver us into the hand of the Amorites, to cause us to perish? Would that we had been content and dwelled beyond the Jordan! Oh, Hashem, what shall I say, after that Israel has turned their backs before their enemies! For when the Canaanites and all the inhabitants of the land hear of it, they will surround us and cut off our name from the earth; and what will You do for Your great name?" And Hashem said to Joshua, "Get up; why, now, have you fallen upon your face? Israel has sinned; they have transgressed My covenant which I commanded them. They have taken of the devoted thing and have also stolen, and dissembled also, and they have also put it among their own stuff. Therefore the Children of Israel cannot stand before their enemies. They turn their backs before their enemies because they have become accursed. I will not be with you any more unless you destroy the accursed from among you. Arise, sanctify the people and say, 'Sanctify yourselves for tomorrow; for thus says Hashem, the God of Israel, 'There is a curse in the midst of you, O Israel. You cannot stand before your enemies until you take away the accursed thing from among you.' In the morning you shall draw near, by your tribes. It shall be that the tribe which Hashem shall take shall come near by families, and the family which Hashem shall take shall come near by households, and the household which Hashem shall take shall come near man by man. And it shall be that he that is taken with the devoted thing shall be burnt with fire, he and all that he has, because he has transgressed the covenant of Hashem, and because he has wrought a wanton deed in Israel." So Joshua rose up early in the morning and brought Israel near by their tribes; and the tribe of Judah was taken. And he brought near the family of Judah; and he took the family of the Zerahites. And he brought near the family of the Zerahites man by man; and Zabdi was taken. And he brought near his household man by man; and Achan, the son of Carmi, the son of Zabdi, the son of Zerah, of the tribe of Judah, was taken. And Joshua said to Achan, "My son, give, please, glory to Hashem, the God of Israel, and make confession to Him; and tell me now what you have done; hide nothing from me." And Achan answered Joshua and said, "Of a truth, I have sinned against Hashem, the God of Israel, and thus and thus have I done. When I saw among the spoil a goodly Shinar mantle, and two hundred shekels of silver, and a wedge of gold of fifty shekels weight, then I coveted them and took them; and, behold, they are hidden in the earth in the midst of my tent, and the silver under it." So Joshua sent messengers, and they ran to the tent; and, behold, it was hidden in his tent, and the silver under it. And they took them from the midst of the tent and brought them to Joshua and to all the Children of Israel; and they laid them down before Hashem. And Joshua, and all Israel with him, took Achan, the son of Zerah, and the silver, and the mantle, and the wedge of gold, and his sons, and his daughters, and his oxen, and his asses, and his sheep, and his tent, and all that he had, and they brought them up to the valley of Achor. And Joshua said, "Why have you troubled us? Hashem shall trouble you this day." And all Israel stoned him with stones; and they burned them with fire, and stoned them with stones. And they raised over him a great heap of stones, to this day. And Hashem turned from the fierceness of His anger. Therefore the name of that place was called the valley of Achor, to this day.

עמק עכור

(1) יהושע טו, ז

וְעָלָה הַגְּבוּל וְדִבְרָה מִעֵמֶק עֶבְרָה וְצִפּוֹנָה פָּנָה אֶל־הַגִּלְגָּל אֲשֶׁר־נָכַח לְמַעַלָּה אֲדָמִים אֲשֶׁר מִגֹּב לַנַּחַל וְעֶבֶר הַגְּבוּל אֶל־מִי־עֵין שָׁמֶשׁ וְהָיוּ תִצְאָתָיו אֶל־עֵין רֹגֵל:

(2) הושע ב, יז

וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כִּרְמִיָּה מִשֶּׁשׁ וְאֶת־עֵמֶק עֶבְרָה לְפֶתַח תְּקוּנָה וְעָנְתָה שְׁמָהּ כִּימִי נַעֲוִיָּה וְכִיּוֹם עָלְתָה מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם:

(3) ישעיהו סה, י

וְהָיָה הַשְּׂדֵרֹן לְנוֹה צֶאֱן וְעֵמֶק עֶבְרָה לְרֹבֵץ בָּקָר לְעַמִּי אֲשֶׁר דִּרְשׁוּנִי:

(4) בראשית לד, ל

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲבַדְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישְׁנִי בִישֵׁב הָאָרֶץ בְּכַנְעֲנִי וּבְפָרְזִי ...

(5) שופטים יא, לה

וַיְהִי כִּרְאוּתָו אוֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר אֵלֶּיהָ בְּתִלִּי הַכְרַע הַכְרַעְתָּנִי וְאֵת הָיִית בַּעֲכָרִי ...

(6) שמואל א יד, כט

וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן עֶבְרָה אָבִי אֶת־הָאָרֶץ רְאוּנָא כִּי־אֲרוּ עֵינַי כִּי טַעַמְתִּי מֵעֵט דְּבַשׁ הַזֶּה:

(7) מלכים א יח, יז-יח

וַיְהִי כִּרְאוּת אַחֲרָב אֶת־אֵלֶיהוּ וַיֹּאמֶר אַחֲרָב אֵלָיו הֲאֵתָה זֶה עֶבְרָה יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר לֹא עֲבַרְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־אֵתָהּ וּבֵית אָבִיךָ בַּעֲזֻבְכֶם אֶת־מִצְוֹת ה' וַתִּלְךְ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים:

הגורל

(8) ויקרא פרק טז, ח

וְנָתַן אֶהָרֹן עַל־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִים גִּלְלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לַה' וְגוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאזֵל:

(9) במדבר פרק כו, נה-נו

אֶת־בְּגוֹרֵל יַחֲלַק אֶת־הָאָרֶץ לְשִׁמּוֹת מִטּוֹת־אֲבֹתָם יִנְחִלוּ: עַל־פִּי הַגּוֹרֵל יִתְחַלַּק נַחֲלָתוֹ בֵּין רַב לְמַעֵט:

(10) שמואל א פרק יד, מא-מב

וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל־ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֲבָה תָמִים וַיִּלְכְּדוּ יוֹנָתָן וְשָׂאוּל וְהָעָם יֵצְאוּ: וַיֹּאמֶר שְׂאוּל הַפִּילֹן בֵּינִי וּבֵין יוֹנָתָן בְּנִי וַיִּלְכְּדוּ יוֹנָתָן:

(11) אסתר פרק ג:ז, ט:כד

בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חֹדֶשׁ נִסָּן בְּשָׁנָה שְׁתֵּים עָשָׂרָה לְמֶלֶךְ אַחֲשֵׁרוּשׁ הַפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ מִיּוֹם לְיוֹם וּמִחֹדֶשׁ לְחֹדֶשׁ שְׁנִים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר: כִּי הָמָן בֶּן־הַמֶּדְתָּא הָאֲגָגִי צִדֵּר כָּל־הַיְּהוּדִים חָשֵׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְדֵם וְהַפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל לְהִמָּס וּלְאַבְדֵם:

דינו של עכן

(14) יהושע פרק כב, טו-כ

וַיָּבֹאוּ אֶל-בְּנֵי-דָאוֹבָן וְאֶל-בְּנֵי-גֵד וְאֶל-חֲצִי שִׁבְט־מְנַשֶּׁה אֶל-אֶרֶץ הַגִּלְעָד וַיְדַבְּרוּ אֲתָם לֵאמֹר: כֹּה אָמַרְוּ כָּל־עַדְת ה' מִה־הַמַּעַל הַזֶּה אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בְּאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי ה' בְּבִנּוֹתְכֶם לָכֶם מִזִּבְחַ לְמַרְדֹּכָם הַיּוֹם בֹּה: הַמַּעַט־לָנוּ אֶת־עֲנֹן פְּעֹזֹר אֲשֶׁר לֹא־הִטְהַרְנוּ מִמֶּנּוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי הַנֶּגֶף בְּעַדְת ה': וְאַתֶּם תֵּשָׁבוּ הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי ה' וְהָיָה אֲתָם תִּמְרְדוּ הַיּוֹם בֹּה' וּמִחֹר אֶל־כָּל־עַדְת יִשְׂרָאֵל יִקְצָף: וְאַךְ אִם־טִמְאַה אֶרֶץ אֲחִיזָתְכֶם עָבְרוּ לָכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲחִיזָה ה' אֲשֶׁר שָׁכַן־שָׁם מִשְׁכַּן ה' וְהֶאֱחִיזוּ בְּתוֹכָנוּ וּבָה' אֶל־תִּמְרְדוּ וְאַתֶּנּוּ אֶל־תִּמְרְדוּ בְּבִנּוֹתְכֶם לָכֶם מִזִּבְחַ מִבְּלַעַדִּי מִזִּבְחַ ה' אֱלֹהֵינוּ: הֲלֹאֻ אֵין עֵכָן בֶּן־זֶרַח מַעַל מַעַל בְּחֶרֶם וְעַל־כָּל־עַדְת

יִשְׂרָאֵל הִיָּה קָצָף וְהוּא אִישׁ אֶחָד לֹא גֹעַ בְּעֹנָו:

(15) סנהדרין מד ע"א

אָמַר לִיה רִישׁ גְּלוּתָא לְרַב הוֹנָא כְּתִיב וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת עֵכָן בֶּן זֶרַח וְאֶת הַכֶּסֶף וְאֶת הָאֶדְרֶת וְאֶת לְשׁוֹן הַזָּהָב וְאֶת בָּנָיו וְאֶת בְּנוֹתָיו וְאֶת שׁוּרוֹ וְאֶת חֲמוּרוֹ וְאֶת צֹאנֹו וְאֶת אֶהְלוֹ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ אִם הוּא חֲטָא בָנָיו וּבְנוֹתָיו מִה חֲטָאוּ. אָמַר לִיה וְלִיטְעָמִיד אִם הוּא חֲטָא כָּל יִשְׂרָאֵל מִה חֲטָאוּ דְכְּתִיב וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶלָּא לְרִדּוֹתָן הֲכִי נָמִי כְּדִי לְרִדּוֹתָן

(16) רלב"ג יהושע ז' כ"ד

וַיִּקַּח אֶת עֵכָן - הֵנָּה יִסְפֵּק מִסְפֵּק לְמַה נִּעְנְשׁוּ בָנָיו וּבְנוֹתָיו וְהֵם לֹא חֲטָאוּ בְּזֶה וַיִּדְמָה אִם בְּשֵׁנָאמֵר שִׁכְבֵּר הֵיוּ קִטְנִים וְהֵיוּ בְּזֶה בְּמַכְסֵת קִינִינוּ שְׂצוּהָ הֵשֵׁם שִׁיאֲבָדוּ אוֹ שֵׁנָאמֵר שִׁלָּא הוֹבָאוּ שֵׁם בָּנָיו וּבְנוֹתָיו לְהַמִּיתָם אֲבָל לְרֹאוֹת הַמִּשְׁפָּט כְּדִי שִׁיוֹסְרוּ שִׁכְמוֹ זֶה הַפּוֹעַל הַמְּגוֹנָה לֹא יַעֲשׂוּ וּמִמָּה שִׁיּוֹרָה עַל זֶה שִׁכְבֵּר אָמַר אַחֲרָהּ.